

Theaterwerkplaats Kazou voor mensen met autisme en passie voor theater

BELEIDSPLAN, juli 2025

Visie en Missie

Visie

Elk mens beschikt over waardevolle eigenschappen en kwaliteiten. Dat geldt ook voor mensen met autisme. Door hun autisme lopen zij echter vaak in het dagelijks leven tegen problemen aan waar zij geen raad mee weten en waar zij op gezette tijden hulp en ondersteuning bij nodig hebben. Kazou staat voor een inclusieve samenleving. Mensen met autisme hebben recht op een plaats in de maatschappij waar zij tot hun recht komen, waar zij zich kunnen ontwikkelen en kunnen groeien als persoon om een betekenisvol leven te kunnen leiden.

Missie

Het belang van een volwaardig leven van mensen met autisme. Kazou kiest bewust voor dagbesteding/begeleiding voor mensen met autisme in een theateromgeving. Een zinvolle dagbesteding wordt gecombineerd met het volgen van theaterlessen en het maken van voorstellingen voor een breed publiek. Het geeft structuur én de mogelijkheid om talent te tonen aan het publiek waardoor inclusie wordt bevorderd. Doel is mensen met autisme een zinvolle dagbesteding bieden in een passende omgeving, vormgegeven door professionele begeleiders die hun ervaring met het werken met mensen met autisme combineren met hun kennis van theatervakken en het runnen van een theater als bedrijf. Door invulling te geven aan de specifieke wensen en behoeften van mensen met autisme krijgt talent en ambitie de kans die het verdient. Zo kunnen zij een plaats innemen in de samenleving waar zij recht op hebben en waar zij tot hun recht komen. Dit komt ten goede aan mensen met autisme én aan de samenleving.

Ontstaan, doelgroep, doel en aanbod

Erbij horen en ertoe doen.

In de tien jaar dat Kazou bestaat, (tot 2018 was Kazou organisatorisch onderdeel van het Dr. Leo Kannerhuis) heeft het zich bewezen als een omgeving die bijdraagt aan een meer volwaardig leven voor mensen met autisme. Het is niet zomaar een invulling van de dag voor de deelnemers, het draagt er wezenlijk aan bij dat iemand als mens tot bloei kan komen en daarin volledig zichzelf kan zijn: erbij horen en ertoe doen daar gaat het om! Kazou komt voort uit het dr. Leo Kannerhuis, een TOPGGz instelling met een (hoog)specialistisch aanbod voor mensen met autisme en complexe problematiek. Na de fusie van het dr. Leo Kannerhuis met Parnassia is Kazou in september 2018 als zelfstandige stichting verdergegaan. De ervaring en kennis van het dr. Leo Kannerhuis is terug te vinden in de aanpak van Kazou.

Er zijn inmiddels wetenschappelijke aanwijzingen voor de positieve invloed van theater op de gezondheid en het welzijn van mensen met een ondersteuningsvraag. Om deze invloed specifiek voor mensen met autisme te onderbouwen is Kazou in 2021 een samenwerking aangegaan voor een (voor)onderzoek met Dr. Jan Pieter Teunisse, lector aan de HAN University of Applied Sciences in Nijmegen bij het lectoraat *Volwaardig Leven met Autisme*. Doel is de positieve invloed van de werkwijze van Kazou op aspecten als kwaliteit van leven, dagelijks functioneren en zingeving van de cliënten in de toekomst ook met onderzoeksgegevens aan te tonen.

In 2019 is door Hilde van den Berg van de Universiteit van Utrecht, opleiding Social Policy & Public Health een onderzoek uitgevoerd naar de effecten van cultuurparticipatie voor mensen met een ondersteuningsvraag en invloed van muziek en theater op de kwaliteit van leven, het mentaal welbevinden en lichaamsfuncties. Het rapport *Dit is de kracht van kunst in zorg en welzijn*, een onderzoek is te vinden op <https://www.cultuuroost.nl/de-kracht-van-kunst-in-zorg-en-welzijn/>

Doelgroep

Het aanbod van Kazou is bedoeld voor mensen met autisme die affiniteit hebben met theater en behoefte hebben aan ondersteuning en begeleiding in een omgeving waar rekening met hun autisme wordt gehouden. Het betreft mensen die normaal tot hoogbegaafd zijn en die kunnen functioneren in een (kleine, aangepaste) groep. Voorwaarde is dat zij gemotiveerd zijn en open staan voor ontwikkeling.

Bij een aanmerkelijk deel van de mensen met autisme sluiten de reguliere dagbestedingsvormen onvoldoende aan. Deze groep heeft een specifieke begeleiding nodig die aansluit bij hun intelligentie en de problematiek die voortkomt uit hun autisme. De doelgroep van Kazou heeft een behoorlijke abstracte intelligentie, maar zij kunnen er in het echte leven niet zoveel mee. Zij hebben vaak een lange weg achter de rug met de daarbij behorende teleurstellingen. Zij hebben een opleiding die mislukt is of niet is afgemaakt. Behandelingen zijn afgerond of gestopt. Een baan vinden is moeizaam omdat er op de werkplek geen rekening gehouden wordt met of geen kennis is van hoe je om moet gaan met autisme. Het resultaat is een eenzaam en ongelukkig bestaan. Depressies, angsten, verslaving en erger liggen op de loer. Het dagritme raakt verstoord met een daarbij behorend ongezond eet- en slaappatroon.

Als een persoon met autisme zich meldt bij de verwijzer (gemeente of zorgverzekeraar) voor dagbesteding, wordt er gevraagd wat hij/zij wil en wat hij/zij kan. Zij schatten zichzelf echter meestal te hoog in en kunnen moeilijk verwoorden wat hun zwakke punten zijn en waar hun valkuilen liggen. Kenmerkend voor mensen met autisme is dat zij slecht inzicht hebben in hun zorgvraag en die vraag ook slecht kunnen verwoorden. Hierdoor worden zij verwezen naar dagbestedingsvormen waar zij niet passen of waar zij overvraagd worden omdat er te weinig kennis is over autisme. Dat zorgt voor teleurstellingen en in de meeste gevallen voor afhaken en terugval. De drempel wordt zo steeds hoger.

Deze mensen hebben recht op een dagbestedingsvorm waar zij zich gehoord en gezien weten. Waar aansluiting is bij hun autisme en hun competenties. Waar ze worden uitgedaagd op hun manier en niveau en de kans op terugval wordt geminimaliseerd. Zo kan hun zelfvertrouwen groeien en kunnen zij invulling geven aan hun leven.

Doel

Kazou richt zich op mensen met autisme die onvoldoende aansluiting vinden in een vorm van dagbesteding waar routinematig werk verricht wordt. Zij hebben door hun IQ aansporing en bevestiging nodig. Door hun onzichtbare handicap lijkt het misschien dat zij zelfredzaam zijn, maar schijn bedriegt. Er is veel ondersteuning en bevestiging nodig om terugval te voorkomen, ontwikkeling te stimuleren en een bepaalde mate van zelfredzaamheid te realiseren. Kazou biedt een veilige en passende omgeving voor deze groep. Zo ontstaat er ruimte om te stabiliseren en in eigen tempo en op eigen niveau te groeien en te werken aan zelfvertrouwen. Om dat te bereiken is tijd en aandacht nodig. Bij Kazou wordt gezocht naar een balans tussen ondervraging en overvraging. En er is de zekerheid van een vangnet als het even niet lukt,

Een dagbesteding die moet leiden naar werk is voor deze doelgroep te vaak kansloos of van korte duur en het werkt averechts. De teleurstelling als het niet lukt, is groot en het zorgt voor nieuwe drempels en angsten. Zij gedijen weliswaar in een voorspelbare omgeving, maar in een werkomgeving worden er eisen gesteld die zij vaak niet waar kunnen maken. Wat voorspelbaar is of lijkt, is voor hen balanceren op een dun draadje. Wat voor een ander een futiliteit is, kan voor deze mensen uitgroeien tot iets groots. Toch is er wel degelijk voortgang te boeken door deze valkuilen te herkennen en tijdig in goede banen te leiden. Van groot belang is het bereiken en bestendigen van een positieve balans. Het risico op terugval en daarmee de afhankelijkheid van (duurdere) intensieve zorg en/of behandeling ligt zonder deze basis op de loer. Dagbesteding is essentieel voor mensen met autisme omdat het structuur en een doel biedt.

Aanbod

Kazou biedt meer dan een invulling van de dag. Kazou biedt zinvolle, passende dagbesteding in de vorm van gespecialiseerde groeps- en individuele begeleiding voor mensen met autisme die normaal (IQ > 75) tot hoogbegaafd) zijn. Kazou is een kleinschalige leer- en werkplaats waar deze mensen in een voor hen veilige en passende omgeving zichzelf kunnen zijn en begrepen worden. Wij bieden hun de mogelijkheid om zich in hun eigen tempo te ontwikkelen en te ontplooiën. Dat doen we door begeleiding in een theateromgeving waarin we samen op zoek gaan naar (vaak onvermoede) talenten en mogelijkheden. We benutten hierbij alle facetten van het theater zoals dansen, muziek, performen, filmpjes maken, maar ook decors maken, schoonmaken, catering, kaartverkoop, administratie et cetera.

De dagbesteding bij Kazou vindt plaats op werkdagen en incidenteel in verband met optredens in het weekend. Het aantal dagen of dagdelen wordt bepaald in overleg met de cliënt en de verwijzer. Uit ervaring weten we dat als deze mensen een omgeving geboden wordt die bij hen past, er iets waardevols ontstaat, niet alleen voor henzelf maar ook voor hun directe omgeving en voor de maatschappij. Ons aanbod is een combinatie van dagbesteding en lessen. Daarnaast bieden we talent met autisme een podium door het maken van voorstellingen voor theaters en festivals.

Ook geven we voorlichting op scholen over autisme, verzorgen we oudhollandse meezingmiddagen in verzorgingshuizen voor demente mensen en organiseren we evenementen zoals jaarlijks in december het inmiddels in de regio bekende Piethuis voor de kleintjes. We streven bij al deze activiteiten naar de maatschappelijke inclusie van mensen met autisme door samen te werken. Door bij de activiteiten combinaties te maken van mensen met en mensen zonder autisme ontstaat er wederzijds begrip, herkenning en erkenning.

Door samen te werken in kleine zorgvuldig samengestelde groepjes met lotgenoten leren zij bij Kazou die vaardigheden te ontwikkelen die hen de weg wijzen naar ontplooiing en meer zelfstandigheid. Maar ook een plaats waar zij waardering en vriendschap ervaren en het gevoel hebben ergens bij te horen. Hierdoor komen zij sterker in hun schoenen te staan en zijn zij minder aangewezen op hulp en ondersteuning van buitenaf. Er ontstaat structuur in hun leven (voor mensen met autisme heel belangrijk) en een gevoel dat je nuttig bent en ertoe doet. Kazou is uniek, er is er geen vergelijkbare plaats in de regio waar de combinatie dagbesteding en theater wordt aangeboden. Het aantal cliënten van Kazou is in 1,5 jaar tijd verdrievoudigd.

Plaats Kazou in het veld, samenwerking, sterke en zwakke punten

Plaats in het veld en samenwerking

Kazou is een nichespeler in het veld door haar specifieke doelgroep en aanpak. Het aanbod van Kazou werkt preventief en aanvullend waardoor duurdere vormen van zorg worden voorkomen. Om die reden wordt actief de samenwerking gezocht met familie, verwijzers en zorg- en behandelaanbieders. Voorbeelden waarin Kazou van nut is: aanvulling op een woonsituatie, afbouw na een behandeling en overgang naar meer zelfstandigheid en structuur, of ondersteunend bij een opleiding.

Ook in de buitenwereld neemt Kazou een bijzonder plaats in omdat de voorstellingen niet alleen een podium bieden voor talent, maar ook om de samenleving bewust te maken van de bijzondere kanten van autisme en stigma's terug te dringen. Kazou werkt samen met behandelorganisaties als Parnassia, begeleid wonen als RIBW's, ROC's, HAN (stagiairs en lectoraat Volwaardig Leven met Autismen (onderzoek), ArtEZ (stagiairs Dans, Muziek), Introdans (choreografie en inclusieprojecten).

Sterke en zwakke punten

Sterk: Een beproefd concept, naamsbekendheid, ontwikkel- en broedplaats voor nieuw aanbod, professionele en gedreven docenten en begeleiders, kennis en ervaring met autisme en met theater, trouwe vrienden en sponsors, uitverkochte voorstellingen incl. lespakketten voor het basisonderwijs. Een bijzondere plaats waar inclusie in de praktijk wordt gebracht.

Zwak: Belastbaarheid cliënten, tarieven van gemeenten en de afslag als onderaannemer, de afhankelijkheid van contracten met gemeenten in de regio's, onbekendheid met de specifieke behoeften/kennis van de doelgroep bij gemeentes en wijkcoaches, het bereiken van de doelgroep (vaak geïsoleerd bestaan).

Ambitie

Organisatorisch

Theaterwerkplaats Kazou was tot september 2018 organisatorisch onderdeel van het Dr. Leo Kannerhuis, gespecialiseerde behandelinstelling voor mensen met complexe autismeproblematiek. Het aanbod van Kazou vormde 10 jaar een geïntegreerd onderdeel van het behandelaanbod. Na een fusie is september 2018 besloten om als zelfstandige stichting verder te gaan. Die keuze had met name organisatorisch gezien veel gevolgen, zoals eigen statuten, benoeming bestuur, eigen inkoopcontracten afsluiten, administratie, verzekeringen, jaarrekening, contracten met ZZP'ers, reglementen et cetera. Medio 2020 zijn de essentiële zaken op orde en kan er gewerkt worden aan de verdere ontwikkeling en professionalisering van de organisatie. Februari 2021 is een cliëntenraad opgericht, de volgende stappen zijn (aansluiting bij) een klachtencommissie en een Cliëntvertrouwenspersoon.

Inhoudelijk

Theaterwerkplaats Kazou wil haar specifieke aanbod verder uitbreiden en professionaliseren, maar ook differentiatie in niveau aanbrengen. De leeftijd van de cliënten is nu tussen 18 en 40 jaar. Vanuit ouders, verwijzers en partners weten we dat er behoefte is aan een aanbod voor kinderen en voor cliënten boven de 40 jaar. Ook voor deze groepen wil Kazou een aanbod ontwikkelen. De aanpak en werkwijze is in 2020 beschreven in een methodiek die in 2022 wordt geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De verdere ontwikkeling van de begeleiders wordt gestimuleerd en er wordt gebruikgemaakt van collegiale uitwisseling met collega's uit de zorg, theaterwereld en opleiding. Onderzoek en samenwerking met het Lectoraat Volwaardig Leven met Autisme van de HAN heeft als doel nut en noodzaak van het aanbod verder te onderbouwen.

Het maken van voorstellingen voor een breed publiek is onderdeel van het aanbod van de dagbesteding. Het biedt de cliënt naast structuur en een doel, de mogelijkheid om het zelfvertrouwen te vergroten, leren samenwerken en succes ervaren. De professionele voorstellingen (vaak met een link naar autisme) worden goed bezocht en bieden een noodzakelijke aanvulling van de inkomsten (voor het realiseren van voorstellingen worden fondsen geworven). Dit concept willen we verder uitbouwen, bijvoorbeeld specifieke voorstellingen maken met en voor kinderen.

Inclusie, begrip, waardering, herkenning en erkenning, een betekenisvol leven, erbij horen en ertoe doen zijn daarbij de belangrijkste uitgangspunten.

Zelf je zaken regelen is voor de meeste mensen met autisme lastig

De cliënten die bij Kazou dagbesteding doen, hebben nagenoeg allemaal veel begeleiding of ondersteuning nodig. Vaak zit daar weinig verandering in, het autisme blijft immers levenslang aanwezig. Het zelf regelen van een PGB o.i.d. is voor mensen met autisme nagenoeg niet te doen, omdat zij door alle regels het overzicht kwijtraken. Een aanvraag is zo complex dat je daar, en dat geldt ook voor begeleiders, professionele hulp bij nodig hebt. Die is meestal niet voorhanden.

Een afspraak met minder regels zoals de WLZ is voor hen beter. Het zorgt voor rust en het voorkomt frustratie, angst en paniek. Gemeenten koersen vaak op WMO, arbeidsgericht/ontwikkelingsgericht. In de praktijk zit dit er voor de meesten niet in. We zien dat er bij Kazou gaandeweg de druk en verwachting eraf gaat en dat zij kunnen zijn wie ze zijn.

Begrip en een veilige omgeving zorgt voor groei. Ook het feit dat zij elk jaar opnieuw moeten bewijzen dat zij autisme hebben en erop gewezen worden wat zij niet kunnen, zorgt voor angst en verdriet en terugtrekking uit de maatschappij. Bij Kazou doen wij het tegenovergestelde, we werken aan de dingen die wel kunnen. Dat geeft rust en vertrouwen. De zaken die zij niet kunnen, worden zo geaccepteerd of het speelt geen rol meer.

Bedrijfsgegevens

Rechtsvorm

Theaterwerkplaats Kazou is een stichting zonder winstbejag, opgericht op 12 september 2018. Uit de statuten:

De Stichting heeft ten doel: het bieden van een passende omgeving waar mensen met autisme van alle leeftijden zich kunnen ontwikkelen in alle facetten van het theatervak, inclusief de (facilitaire) organisatie benodigd voor de uitvoering van de gekozen activiteiten; het leveren van een bijdrage aan de persoonlijke ontwikkeling van mensen met autisme met behulp van theater en theater gerelateerde activiteiten en een breed publiek laten kennismaken met professioneel theater gemaakt door mensen met autisme waardoor integratie, inclusie en participatie worden bevorderd.

De Stichting heeft niet ten doel het maken van winst.

Stichting Theaterwerkplaats Kazou is op 13 september 2018 ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 72577851, RSIN 859159838.

Theaterwerkplaats Kazou is gevestigd aan de Ireneweg 16, 6862 HL Oosterbeek.

IBAN: NL 77 RABO 0334 5766 95 t.n.v. Kazou Oosterbeek.

www.theaterwerkplaatskazou.nl

Kazou heeft de ANBI-status (RSIN 859159838)

Bestuur

Het bestuur van Stichting Theaterwerkplaats Kazou bestaat uit 4 personen:

- De heer P. van der Stok, voorzitter
- Mw. J. Schuring van den Berg, lid
- Mw. R. Weeda, lid
- De heer R. Kloppenburg, lid, penningmeester

Management

De heer H.T. (Hans) Salemink, artistiek leider

Mw. A. (Anneke) Heijmen, manager bedrijfsvoering

Kazou werkt met ZZP'ers en vrijwilligers en heeft geen mensen in dienst. De artistiek leider is gedetacheerd door de Parnassia Groep.

Financieel

De basis van de inkomsten van Kazou bestaan uit PGB/WLZ, vergoedingen van cliënten (WMO (ZIN, van gemeenten en onderaannemerschappen met GGZ-instellingen en vrienden. Met deze inkomsten worden de vaste lasten en overige kosten betaald. Er is één medewerker in dienst van Kazou d.m.v. detachering. Voor de begeleiding en ondersteuning wordt gebruikgemaakt van ZZP'ers, vrijwilligers en stagiaires. De voorstellingen worden op projectbasis gefinancierd door het werven van fondsen en subsidies.

Voor meer informatie:

Anneke Heijmen

M anneke@theaterwerkplaatskazou.nl

T 06 23 80 41 42